

ماهنامه اداره کل پدافند غیرعامل
شماره ۶۵ / بهمن ماه ۱۴۰۰

ماهنامه دیجیتالی

پدافند غیرعامل

استاندار آذربایجان شرقی:

بخش خصوصی آماده سرمایه گذاری در حوزه مسکن در بافت فرسوده است و در این خصوص چندین سرمایه گذار نیز اعلام آمادگی کرده اند

مدیرکل پدافند غیرعامل استانداری:

زنان افسران صیانت از یک دارایی حیاتی به نام خانواده هستند و نباید اجازه دهیم این زیرساخت مهم آسیب پذیر باشد

در این شماره می خوانید:

استحکامات

الزامات شهرسازی و باغشهر با رویکرد

آسیب پذیری

احتمال وقوع حملات فریب سایبری موسوم به فیشینگ در سایت های مبتنی بر WordPress

هشدار در خصوص ضعف امنیتی روز - صفر در Windows

مهمترین به روزرسانی های ماه جاری شرکت های تولید کننده سخت افزار و نرم افزار

مهر خاندان سرور

بسم الله الرحمن الرحیم
جشن میلاد و دین

جهت دسترسی به آرشیو نشریه به این لینک مراجعه فرمایید.

پدافند غیر عامل
یک اصل خواهد بود برای همیشه،
نه برای یک مقطع خاصی

فهرست مطالب:

- ۵..... [اخبار پدافند غیر عامل](#)
- ۷..... [چکیده مقالات و مطالب آموزشی](#)
- ۱۵..... [مهم ترین اخبار و رویدادها](#)
- ۱۷..... [معرفی کتاب](#)
- ۱۸..... [طرح های کسر خدمت سربازی](#)
- ۱۸..... [سایت های مرتبط با پدافند غیر عامل](#)

مدیر مسئول:
محمد باقر آقایی

سردبیر:
لیدا رسول اهری

نشانی:

تبریز، میدان شهدا، استانداری آذربایجان شرقی، اداره کل

پدافند غیر عامل

تلفن: ۰۴۱-۳۵۲۹۱۳۱۸

دورنگار: ۰۴۱-۳۵۲۹۱۳۵۹

استادان، پژوهشگران و دانشجویان علاقمند، می توانند مقاله های آموزشی، پژوهشی و ترویجی خود را برای درج در نشریه پدافند غیر عامل به نشانی زیر ارسال کنند.

passivedefense@ostan-as.gov.ir

جلسه ستاد استانی مقابله با بیماری کرونا

شود.

وی با اشاره به اینکه تاکنون ۳۵ درصد از جمعیت بالای ۱۲ سال در استان نوبت سوم واکسن کرونا را دریافت کرده‌اند و این رقم قابل قبول نیست، ادامه داد: رسانه‌ها نقش مهمی در اطلاع رسانی و آگاه‌سازی مردم در جامعه ایفا می‌کنند و باید از این ظرفیت برای تشویق مردم جهت تزریق واکسن استفاده کرد.

تهدیدات تروریستی و بیوتروریستی، حملات سایبری و خرابکاری رسانه‌ای و روانی اشاره کرد. امروزه تهدیدات و جنگ‌ها، ترکیبی، زنجیره‌ای و مدرن شده است، تغییر آرایش‌های نظامی در منطقه و سطح بین‌الملل با هدف تشدید عملیات روانی، نشان از استراتژی تسخیر اراده‌هاست.

امروزه طرفین درگیر دانسته‌اند که علاوه بر منازعات فیزیکی می‌توان از طریق تهاجم فرهنگی طرف دیگر را به انفعال، فرار، عقب‌نشینی و حتی اسارت واداشت و این هزینه‌ای به مراتب کمتر از درگیری‌های فیزیکی خواهد داشت. جنگ فرهنگی یا همان جنگ نرم یکی از مقوله‌های جدید جنگ است و مسایل فرهنگی و اجتماعی از اولویت‌های نبردهای امروز به شمار می‌رود. موضوع جنگ نرم و زنان از مهم‌ترین موضوعاتی است که امروزه با توجه به حجم‌های دشمنان باید مورد توجه قرار گیرد؛ زنان قوام‌بخش خانواده بوده و در پیکره خانواده نقش محوری دارند و اساس جنگ نرم به هم ریختن همین نقشه است.

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری گفت: راهپیمایی ۲۲ بهمن در شهرهای قرمز به صورت خودرویی و در سایر شهرستان‌ها با رعایت کامل شیوه‌نامه‌های بهداشتی برگزار می‌شود. تراب محمدی در چهل و هفتمین جلسه ستاد استانی مقابله با کرونا، با اشاره به ضرورت انجام واکسیناسیون عمومی، اظهار داشت: طبق قانون، تمامی کارکنان دستگاه‌های دولتی باید واکسن کرونا تزریق کنند و به اداراتی که درصد واکسن‌زده‌های کارکنان آن‌ها بیشتر است، تذکر داده شود.

متأسفانه میزان رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی در برخی شهرستان‌ها از جمله میانه، مرند، جلفا و هریس پایین تر از سایر شهرستان‌هاست و ضرورت دارد فرمانداران این شهرستان‌ها اقدامات لازم را انجام دهند.

با توجه به اینکه ۹ شهرستان استان در وضعیت قرمز کرونایی قرار دارد، به مدت ۲ هفته تمام کلاس‌های دانشگاهی و مدارس به صورت غیرحضوری برگزار

همایش خانواده پایدار

مدیرکل پدافند غیرعامل استانداری با اشاره به اینکه زنان محور اصلی نظام خانواده هستند، گفت: زنان افسران صیانت از یک دارایی حیاتی به نام خانواده هستند و نباید اجازه دهیم این زیرساخت مهم آسیب‌پذیر باشد.

رویکرد دفاعی در سبک زندگی اجتماعی و خانواده باید نهادینه و موضوع پدافند غیرعامل همه‌گیر شود و برای این منظور نیاز به آموزش و فرهنگ‌سازی است که بخش عظیمی از این وظیفه بر عهده بانوان است. اگر بخواهیم خانواده، تغذیه و محل زندگی‌مان در امان باشد بایستی اصول و الزامات پدافند غیرعامل را رعایت کنیم تا به یک نوع پایداری و تاب‌آوری دست یابیم. کشور ما به دلیل ماهیت استکبارستیزی نظام جمهوری اسلامی، دائماً در معرض تهدید است که از جمله این تهدیدات می‌توان به تحریم‌های همه‌جانبه اقتصادی،

جلسه شورای پدافند غیرعامل استان

استاندار آذربایجان شرقی با تأکید بر اینکه دغدغه مسئولان نسبت به نوسازی بافت فرسوده باید بیش از مردم باشد، گفت: کارگروه کالبدی و زیربنایی شورای پدافند غیرعامل استان باید به طور جدی به این مساله بپردازد.

شهر تبریز یکی دیگر از گرفتاری‌های اساسی در زمان‌های بحرانی همچون زلزله و آتش‌سوزی است که باید اقدامات لازم برای رفع این مشکل انجام گیرد.

خرم با تأکید بر اینکه پیوست پدافند غیرعامل باید برای تمامی پروژه‌های حساس و مهم تهیه شود، اضافه کرد: تهاجم‌های سایبری یکی از مسایل اصلی کشور است که باید نسبت به آن طرح مقابله‌ای داشته باشیم.

مدیرکل پدافند غیرعامل استانداری نیز دستورالعمل اجرایی پدافند غیرعامل استان‌ها را که در سال جدید به‌روزرسانی شده است برای اعضا تشریح و به معرفی کارگروه‌های تخصصی پرداختند و در ادامه گزارشی از عملکرد اداره کل پدافند غیرعامل را بیان کردند.

عابدین خرم در جلسه شورای پدافند غیرعامل استان، گفت: بخش خصوصی آماده سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن در بافت فرسوده است و در این خصوص چندین سرمایه‌گذار نیز اعلام آمادگی کرده‌اند.

وی با تأکید بر توجه ویژه به بافت فرسوده تبریز، اظهار داشت: با اعتبارات دولتی در بخش مسکن نمی‌توان موفقیتی به دست آورد و باید از ظرفیت سرمایه‌گذاران بخش خصوصی بهره‌مند شویم.

استاندار آذربایجان شرقی ادامه داد: موضوع جابجایی ساکنان حاشیه‌نشین تبریز که در مناطق پرخطر سکونت دارند، بسیار مهم است و با وجود تعیین مکان مناسب برای جابجایی، به دلیل ناهماهنگی بین شهرداری و پیمانکاران، پروژه آغاز نشده که باید هر چه سریع‌تر اقدامات لازم انجام گیرد. وی همچنین گفت: معابر و مسیرهای ورود و خروج

در اثر موج انفجار و یا اصابت مستقیم بمب و موشک پیش‌بینی گردد و چاره‌ای برای جلوگیری از وارد شدن خسارت در اثر این اتفاقات اندیشیده شود. استحکامات موقت را به شرح زیر می‌توان طبقه‌بندی نمود:

الف) خاک‌ریز

چنانچه تجهیزات در فضای باز چیده شده و یا درون ساختمانی با مقاومت معمولی قرار گرفته باشند با ایجاد خاک‌ریز با ارتفاع و قطر مناسب می‌توان در مواردی مانع اصابت مستقیم بمب و موشک به تأسیسات و تجهیزات گردید.

ب) کیسه شن

در صورتیکه فضای لازم برای ایجاد خاک‌ریز با شیب مناسب وجود نداشته باشد، با چیدن گونی‌های پر از شن و ماسه در ردیف و روی هم می‌توان به نتایج مورد نظر با ارتفاع و قطر مناسب رسید. کیسه‌ها در هر ردیف و در صورت امکان در ارتفاع باید به یکدیگر متصل شوند تا مقاومت نسبتاً کافی در شرایط مورد نظر را داشته باشند، علاوه بر محصور کردن تأسیسات و تجهیزات، می‌توان از کیسه شن به‌عنوان پوشش حفاظتی نیز استفاده نمود. روی لوله‌های زمینی انتقال نفت، آب، گاز را می‌توان با چیدن کیسه شن از آسیب ترکش بمب محافظت نمود.

پ) دال بتنی، بشکه شن و یا استوانه بتنی

استفاده از وسایل به شرح فوق زمانی توصیه می‌شود که تداوم تهدید محتمل باشد. چندین بشکه فلزی کنار هم را می‌توان با استفاده از تسمه و یا میلگرد به هم متصل نموده یا جوش داد تا مقاومت بیشتری ایجاد شود. یکپارچه کردن تنها به دلیل امکان انتقال ضربه ناشی از وارد شدن موج انفجار از یک قسمت به قسمت‌های دیگر توصیه نمی‌شود.

ت) دیوارکشی

ایجاد دیوار، احتیاج به بررسی کارشناسی داشته و قطر و ارتفاع آن با توجه به مقاومت مصالح به‌کار رفته باید محاسبه شود. دیوارکشی شامل آجرچینی، سنگ چینی، ایجاد بلوک‌هایی با سیمان مسلح و یا استفاده از بلوک‌های پیش‌ساخته است. استفاده از دیوار متحرک در مواردی که وجود دیوار ثابت اختلالی در کار سیستم‌ها به وجود می‌آورد توصیه می‌گردد.

انبارهای تدارکاتی

حفاظت انبارها توسط پراکندگی ساختمان‌ها و تا حدی

استحکامات

تهیه و تنظیم: حبیب حامدی مارالانی (کارشناس امریه اداره کل پدافند غیرعامل)

منابع:

۱. کتاب مبانی و اصول و شیوه پدافند غیرعامل، کمیته پدافند غیرعامل وزارت آموزش و پرورش، کارگروه پژوهش و تحقیق

۲. اسکندری، حمید. «دانستنی‌های پدافند غیرعامل».

۳. آتش پنجه، حجت اله؛ پرین، زهرا؛ دست داده، فرشاد. «پارامترهای معماری در پدافند غیرعامل»، کنفرانس ملی پدافند غیرعامل و توسعه پایدار، وزارت کشور، مهر ۱۳۹۵.

۴. امین‌زاده، بهرام؛ عادل، زینب؛ اهمیت پایگاه‌های اسکان موقت در مدیریت بحران و مکان‌یابی آن‌ها به‌منظور کاهش آسیب‌پذیری (نمونه موردی: منطقه یک شهری قزوین)

، چهارمین کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری، ۲۱، ۲۰ اردیبهشت ماه، ۱۳۹۱.

۵. حاجی کاظمی، فرشته؛ عبدالله زاده طرف، اکبر. اولویت بندی ایستگاه‌های مترو شهری به‌عنوان پناهگاه‌های زیرزمینی بر اساس اصول و ملاحظات پدافند غیرعامل - مطالعه

موردی؛ ۶ ایستگاه مرکزی خط ۱ و ۲ متروی تبریز. فصلنامه علمی - ترویجی پدافند غیرعامل، سال نهم، شماره ۳، ۱۳۹۷.

۶. گواهی، تورج. مقدمه‌ای بر سازه‌های امن و استحکامات، دانشگاه جامع امام حسین، دانشکده و پژوهشکده پدافند غیرعامل.

۷. صفت، پیمان. استحکامات و سازه‌های امن، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، پژوهشکده مهندسی پدافند غیرعامل.

مقدمه

استعداد محیط طبیعی، باورهای مذهبی، عامل دفاعی و نظامی، دلایل اقتصادی و بازرگانی، عوامل سیاسی ملاحظات دفاعی و نظامی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در شکل‌گیری هرگونه سکونتگاه انسانی در طول تاریخ است. چنانکه در ایران باستان، چین، روم باستان و یونان باستان، استحکامات پدافندی همچون دیوارهای دفاعی، سد و خندق جز لاینفک سکونتگاه‌های بشری به‌ویژه شهرهای مهم و پررونق بوده است.

ایران اصولاً به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی و قرارگیری در منطقه حد فاصل بین آسیای میانه، هند، بین‌النهرین و آسیای صغیر، همواره در معرض تهاجم قبایل، اقوام و کشورهای متجاوز بوده است. تاریخ این سرزمین دارای خاطرات پرشماری از هجوم‌ها، غارتگری‌ها و قتل‌عام مردمان بی‌گناه است. از این‌رو آمادگی دفاعی به اشکال مختلف نمایان شده است. گاه با ایجاد دژها و شهرهای

مرزی همچون سمرقند توسط کوروش و هتره در زمان پارتیان، گاه با ایجاد استحکامات دفاعی چند لایه به دور سکونتگاه‌های انسانی همچون هگمتانه، گاه با بهره‌گیری از عناصر محیط طبیعی در ترکیب با استحکامات مصنوعی همچون تخت جمشید و گاه با ایجاد موانع و استحکامات عظیم و گسترده دفاعی همچون دیوار دفاعی گرگان موسوم به دیوار سد انوشیروان.

در دوران تمدن مادها صدها ده‌دژ و شهر وجود داشته است که این امر نشان‌دهنده وجود جنگ‌های زیاد در پهنه سرزمین ایران است.

در دوران پس از اسلام پهنه شهر از نظر دفاعی دارای سلسله مراتب فضایی سه‌گانه‌ای به ترتیب زیر بود:

۱- ارگ قهندژ که قصر عمارت حکومتی بود.

۲- شارستان که خود شهر در میان حصار بود.

۳- ربض حومه که بخش خارج از حصار بود.

رابطه‌ها از بناهای دفاعی و نظامی صدر اسلام است و قلعه‌های نظامی مرزی را نیز در دوران معینی ربط

با استفاده از پوشش‌های مقاوم صورت می‌گیرد. برای افزایش ضریب ایمنی این سازه‌ها می‌توان از دیوارهای ضد ترکش استفاده نمود. با توجه به تأمین نیازهای مردم و نیروهای نظامی، انبارها باید مورد توجه ویژه قرار گیرند. همچنین، جانمایی انبارها باید به شکلی باشد که در مواقع حملات تروریستی، پایگاه‌های بسیج قادر به انجام عملیات باشند. درزمینه مخازن سوختی، استفاده از مخازن زیرزمینی و مدفون توصیه می‌گردد.

پل‌ها و تأسیسات ترابری

حفاظت کامل جاده‌ها، پل‌ها، خطوط راه‌آهن و راه‌های انشعابی در برابر حملات هوایی دشمن، عملاً قابل اجرا نمی‌باشد. از جمله راهکارهای محافظتی نسبی برای این تأسیسات، استفاده از حفاظ و پوشش‌های ضدترکش است. در راستای تسهیل و تسریع فرایند تعمیر، وجود انبار مواد و مصالح مورد نیاز در نزدیکی تأسیسات مناسب است. قطعات پیش‌ساخته نیز راه‌حلی در دسترس برای تعمیر خسارات وارده است. وجود راه‌های دسترسی انشعابی برای پل‌ها و شبکه‌های دسترسی نیز از الزامات طراحی می‌باشند.

سازه‌های هیدرولیکی و دریایی

در راستای کاهش خسارات ناشی از تهدیدات انسان ساخت دشمن در سازه‌های هیدرولیکی و دریایی، تعبیه دریچه‌های مقاوم در برابر انفجار الزامی است. در نظر گرفتن یک پوشش مقاوم در برابر انواع سلاح‌ها برای دستگاه‌های کنترل دریچه‌های آب و پمپ‌ها نیز از اهمیت بالایی برخوردار است.

مراکز صنعتی

مراکز صنعتی مهم باید قابلیت تداوم عملکرد در مواقع مواجهه با تهدید را داشته باشند. در چنین مراکز حساسی باید پناهگاه‌های مدرن جهت حفاظت از جان کارکنان و متخصصین احداث شوند. همچنین اسناد، نقشه‌ها، گزارش‌ها و اطلاعات مهم تولیدات صنعتی خاص مانند موشک‌ها، جنگنده‌ها، تسلیحات ویژه و اثرگذار نیز باید در محلی با ضریب امنیتی بالا و در مرکز اسناد حیاتی نگهداری شوند.

پناهگاه

بر اساس تعریف موجود در مبحث ۲۱ مقررات ملی ساختمان، پناهگاه به مکان اسکان موقتی اطلاق می‌شود که در مقابل تهدیدات متعارف (بمباران) نسبت به

ساختمان‌های معمولی از ایمنی و پایداری به‌مراتب بالاتری برخوردار است. پناهگاه‌ها باید قادر به مقاومت در برابر انواع جنگ‌افزارها بوده و هرگونه ورود دود، غبار، آلودگی ناشی از اشتعال و انفجار به آن ممکن نباشد. به همین منظور یکی از مؤلفه‌های چنین سازه‌هایی، وجود سیستم فیلتراسیون، تأمین و خروج هوا است. ایجاد سازه‌های پناهگاهی در اطراف کاربری‌هایی نظیر تأسیسات و سازمان‌های نظامی، اداری و صنعتی، مجتمع‌های مسکونی باعث کاهش چشمگیر تلفات انسانی می‌شود.

انواع پناهگاه و کاربری‌های نیازمند پناهگاه

پناهگاه‌های درجه یک (شیمیایی، میکروبی و هسته‌ای): پناهگاه‌هایی هستند که در برابر تأثیرات مختلف سلاح‌ها به اندازه کافی و لازم دارای مقاومت بوده و اثرات برخورد موج انفجار و ترکش تسلیحات متعارف را تحمل می‌کنند. پناهگاه‌های درجه دو (پناهگاه‌های عمومی): پناهگاه‌هایی هستند که در مقابل اثرات مختلف سلاح‌های متعارف مقاوم بوده ولی در مقابل تأثیرات تسلیحات اتمی، شیمیایی و میکروبی مقاوم نیستند. ارزان‌ترین و سهل‌الوصول‌ترین راه دستیابی به چنین فضاهایی، استفاده از طبقات زیرزمین ساختمان‌های بلند با دیوارها و جداره‌هایی حفاظت‌شده است.

پناهگاه‌های درجه سه (پناهگاه خانوادگی): پناهگاه‌هایی هستند که فقط در برابر موج انفجار و ترکش سلاح‌های متعارف، قابلیت مقاومت نسبی خواهند داشت.

مکان‌یابی پناهگاه

مکان‌یابی سایت‌ها و سازه‌های دفاعی نظامی از مهم ترین ویژگی‌های پدافند غیرعامل می‌باشد. توجه درست به این موضوع نقش دفاعی این سازه‌ها را بهبود می‌بخشد. به‌عنوان مثال در جریان دفاع مقدس، دشمن بعضی هرگز نتوانست به سد دز حمله کند ولی به راحتی توانست سد شهید عباسپور را بمباران نماید.

در طراحی پناهگاه‌های شهری اینکه در چه مکانی ساخته شوند بسیار مهم است، چرا که باید بیشترین بهره‌وری و بازدهی ممکن را داشته باشند و از جان مردم در مواقع بحران حفاظت کنند. به همین منظور باید موارد مختلفی از قبیل جمعیت، فاصله از معابر اصلی (جهت دسترسی)، فاصله از مراکز صنعتی و خطرناک، فاصله از بافت فرسوده شهر، فاصله از آثار تاریخی و فرهنگی، فاصله از ایستگاه مترو، فاصله از گسل، فاصله از رودخانه‌ها و آب‌های سطحی، فاصله از خطوط انتقال انرژی، فاصله از حریم

خطوط راه‌آهن، فاصله از آب‌های زیرزمینی، فاصله از مراکز حساس و مهم و فاصله از مراکز با عملکرد پشتیبانی را در مکان‌یابی پناهگاه‌ها در نظر گرفت تا بتوان بیشترین تعداد و ظرفیت افراد را در شرایط بحرانی پناه داد. فاصله مناسب تا پناهگاه‌های منطقه‌ای حدود یک کیلومتر از محل سکونت است و ترجیحاً این فضاها باید نزدیک به امکانات و زیرساخت‌های شهری موجود باشند.

توجه به هم‌جواری‌ها

به هنگام مکان‌یابی و تعیین موقعیت سازه‌ها، پناهگاه‌ها و استحکامات امن باید هم‌جواری‌های اطراف تأسیسات را نیز در نظر گرفت. برای ساخت یک سازه امن درون منطقه شهری، باید تمامی نکات همگون‌سازی و هم‌شکلی با محیط اطراف را در طراحی‌ها اعمال نمود. این مفهوم به عدم شناسایی مرکز کمک کرده و باعث فریب دشمن می‌شود.

ملاحظات معماری سازه‌های پناهگاهی

به‌منظور افزایش کارایی سازه‌های پناهگاهی می‌بایست برخی مؤلفه‌ها را در طراحی در نظر گرفت. میزان و مشخصه‌های دقیق این مؤلفه‌ها با توجه به کاربری سازه‌های هدف، قابل تغییر می‌باشند. این مؤلفه‌ها شامل موارد زیر می‌باشند:

- ۱- میزان فضای مورد نیاز پناهگاهی برای هر فرد،
- ۲- میزان فضای مورد نیاز تهویه پناهگاهی به ازای هر فرد،
- ۳- حداقل اندازه پناهگاهی (بدون توجه به ظرفیت پناهگاه)،
- ۴- سرویس‌های بهداشتی،
- ۵- ابعاد دستگاه‌های تهویه،
- ۶- اتاق رفع آلودگی

الزامات مصالح سازه‌ها و استحکامات امن

- استفاده از بتن مسلح
- بتن مورداستفاده: عیار (BH) طبق دستورالعمل $(SIA)-162$
- استفاده از بتن‌های پیش‌ساخته
- استفاده از سیمان پرتلند زود سخت شونده (تیپ ۳) برای سازه‌های مقاوم در برابر انفجار بلامانع است.
- استفاده از تراشه‌های فولادی یا الیاف نایلونی (پلاستیکی) با طول حداقل ۳ اینچ در بتن جهت جلوگیری از قلوه‌کنی
- حداقل مقاومت بتن مصرفی در برابر اثرات انفجاری، $Psi 3000$ در نظر گرفته شود.
- استفاده از میلگردهای آج‌دار برای کاهش احتمال قلوه‌کنی بتن
- در صورت استفاده از استانداردهای $SIA 162$ و $SIA 101$,

نوع میلگرد باید از نوع تیپ ۳ بوده و باید دارای تنش حد جاری برابر با $600 Mpa$ برای آرماتورهای خمشی و $460 Mpa$ برای آرماتورهای برشی و کششی ترک باشد.

- کلیه میلگردهای فولادی باید در انتهای قلاب و در نقاط اتصال به یکدیگر پیوسته شوند.

- استفاده از مصالح درشت‌دانه به‌منظور زهکشی و کنترل آب‌های اطراف و تأثیر مناسب در جذب ارتعاشات و لرزش‌ها

- عدم استفاده از مصالح سفالی (آجرهای سفالی) در بخش‌های در معرض ترکش به دلیل خاصیت ترکشی آن‌ها

- عدم استفاده از شیشه‌های معمولی در بخش‌های سطحی و در معرض موج انفجار (استفاده از پلی‌کربنات و شیشه‌های پلیمری ایمن)

لایه‌های استحکامات زیرزمینی

به‌منظور پنهان‌سازی و افزایش مقاومت استحکامات امن دفاعی باید از انواع لایه‌های مختلف در بدنه و سقف استفاده نمود. در همین راستا الزامات زیر باید مد نظر قرار گیرند:

- برای داخلی‌ترین لایه بدنه استحکامات از جنس بتن مسلح استفاده‌شده و در صورت عدم مقاومت و کارایی لایه‌های بالایی، می‌توان لایه‌ای مقاوم در برابر موج انفجار ایجاد نمود
- لایه عایق آب، جهت جلوگیری از جذب رطوبت توسط بتن به علت خاصیت موئینگی
- لایه فلزی جهت جلوگیری از خروج امواج مخابراتی و آثار میدان مغناطیسی دستگاه‌های الکتریکی و الکترونیکی و ورود امواج راداری به درون استحکامات
- استفاده از مصالح درشت‌دانه جهت زهکشی و انتقال آب باران
- شن متراکم نشده جهت پخش و عدم انتقال موج انفجار به لایه‌های زیرین
- لایه منفجر کننده گلوله و موشک‌ها از جنس بتن مسلح
- لایه خاکی که از نظر چگالی، ترکیبات شیمیایی، بافت دانه‌بندی و میزان ناخالصی‌های موجود در خاک با محیط اطراف خود یکسان باشد
- درصورتیکه استتار در بافت مادون قرمز به‌طور کامل انجام نشود، پوشش گیاهی علف با چمن یا گیاهان پراکنده دیگر و یا درختکاری نامنظم باعث اغتشاش در بازتاب مادون قرمز تأسیسات می‌گردد.

آسیب‌ها را از جرم، خشونت، عدم امنیت در ابعاد گوناگون، اخراج اجباری، اثرات بلایای طبیعی و انسان‌ساخت در شهرها می‌بینند. این مهم تأکیدی بر این نکته است که بیشینه آسیب‌های وارد به اقشار آسیب‌پذیر اجتماعی ناشی از عدم توجه به مقوله امنیت در ابعاد کارکردی گوناگون آن است، چنانچه به‌طور مثال در شرح گزارش سازمان ملل، جرم و خشونت به عدم امنیت جانی و ناموسی، اخراج اجباری به عدم امنیت سیاسی و حقوقی، و بلایای طبیعی به عدم امنیت محیطی یا همان عدم ایمنی ساختار کالبدی شهر اشاره دارند.

اگر سخن در این است که هر فرهنگ با جهان‌بینی خاص باید متصل به ویژگی‌ها و شرایط ویژه‌ای باشد که آن را از فرهنگ و جوامع دیگر با جهان‌بینی و شرایط فکری متفاوت متمایز می‌کند. در واقع سخن این خواهد بود که شهر اسلامی باید شهر امنیت‌گرا و شهرسازی اسلامی، شهرسازی امنیت‌گرا قلمداد شود.

نظریات طراحی، رشد و توسعه شهری

از جمله نظریاتی که توسط اندیشمندان مختلف در خصوص طراحی و ساخت شهری بیان شده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- نظریه باغشهرها ۲- نظریه ساخت عمومی شهرها ۳- نظریات فضای سبز و طراحی شهری ۴- نظریه رانت ریکاردو ۵- نظریه توسعه پایدار ۶- نظریه توسعه پایدار شهری.

ساختار منطقه و پدافند غیرعامل

ساختار هر شهری تحت تأثیر نوع و میزان روابطی قرار می‌گیرد که با محیط طبیعی یا مصنوعی پیرامونی یا خارج از پهنه شهری دارد. در واقع شهر در شبکه یا سلسله مراتبی از روابط کالبدی، عملکردی با محیط پیرامونی قرار گرفته است و هر نوع بررسی دفاعی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و... شهر در رابطه با منطقه معنا می‌یابد.

اساسی‌ترین و کلی‌ترین طرحی که جهت دفاع از شهر در برابر هر نوع تهدیدی مطرح است، طرح آمایش سرزمین است چرا که اساسی‌ترین مؤلفه‌های این طرح رابطه ما بین انسان، فضا و فعالیت‌های آن است که به تثبیت و پایداری توسعه هم می‌انجامد. در واقع علاوه بر محتوای نظامی و سیاسی دفاع در مقیاس شهری، ملی و منطقه‌ای، دفاع از موجودیت‌های تثبیت یافته فضای مورد نظر است. اگر امنیت انسان و فعالیت‌های او در

الزامات شهرسازی و باغشهر با رویکرد پدافند غیرعامل

تهیه و تنظیم: میررضا میرحیوی (کارشناس امریه اداره کل پدافند غیرعامل)

منابع:

۱- تبار، نصرالله؛ حکمت پناه، مسعود؛ دولتی، غلام؛ حسینی امینی، حسن. خلاصه کتاب الزامات شهرسازی و باغشهر با رویکرد پدافند غیرعامل (قسمت اول)

مقدمه

کشور ایران به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی، ژئوپلیتیک، ژئواستراتژیک، ژئوآکونومیک، ژئوایدئولوژیک، ضد امپریالیستی در معرض سوانح بی‌شماری است که هر ساله قربانیان متعددی می‌گیرد. نمونه بارز این‌گونه مخاطرات و بحران‌ها را می‌توان در تاریخ جنگ تحمیلی عراق علیه ایران مشاهده کرد. با افزایش گسترده سوانح و اثرات ناامنی‌های ناشی از آن، ضرورت تحقیق در این زمینه نیز به نحو بارزی آشکار شده است. موضوع تأمین امنیت و سازوکارهای مناسب برای آن، چالشی جدی است که از گذشته‌های دور ابنای بشر را متوجه خود ساخته است. اگرچه امروزه دامنه تهدیدات گسترده است و تحولات سریع فناوری، ارتباطات در مقیاس جهانی را تسهیل کرده و انباشت وسیع سلاح‌های کشتار جمعی نتیجه قطعی پیروزی‌ها، استقامت و پایداری را با ابهام روبرو کرده است اما حداقل به منظور کاهش اثر

بحران‌های ناشی از موارد یاد شده و حفظ شهرها در برابر هرگونه تهدیدی، بایستی اقدامات اساسی را مطرح و در برنامه‌ریزی، طراحی و مدیریت شهری همواره جنبه‌های دفاعی را در نظر داشت. توجه به دفاع نظامی شهرها در مقابل تهدیدات خارجی امری است که از آغاز شکل‌گیری شهرها همواره مورد توجه ساکنان آن‌ها بوده است. از این رو در فرآیند مکان‌یابی کاربری‌ها اگرچه عوامل بسیاری مؤثر هستند اما استقرار بهینه آن در فضا با رعایت عوامل دفاعی و پدافندی در پهنه شهر باعث می‌شود که کاربری‌ها به‌گونه‌ای در شهر استقرار یابد که حداکثر امنیت و قابلیت دفاعی و حداقل آسیب‌پذیری را داشته باشد. از راه‌های مقابله با تهدید، اجرای ملاحظات و اصول پدافند غیرعامل است که در ۲۶ رشته از شهرسازی و معماری تا جغرافیا و آمایش سرزمین کاربرد دارد. پدافند غیرعامل به سبب افزایش توان بازدارندگی و بالا بردن قدرت ملی و قدرت‌سازی نقش ممتازی در

کاهش احتمالی آغاز درگیری‌های نظامی داشته و در صورت پیاده‌سازی صحیح، خواهد توانست آثار مخرب جنگ‌های پیش رو را تقلیل دهد. راهبرد پدافند غیرعامل فی‌ذاته از برخی قابلیت‌های کلیدی برخوردار است که می‌تواند ضامن توسعه امن محسوب گردند. اهم این قابلیت‌ها عبارتند از: بستر مناسب توسعه پایدار کشور، هم‌راستا با سیاست‌های تنش‌زدایی، پایدارترین و ارزان‌ترین روش دفاع، مناسب‌ترین راهکار افزایش آستانه مقاومت ملی، پشتوانه اقتدار ملی، یکی از مهم‌ترین ابزارهای بازدارندگی، بهترین و مناسب‌ترین شیوه کاهش مخاطرات و کاهش آسیب‌پذیری و صلح‌آمیزترین روش دفاع. در این میان طرح باغشهر به علت همخوانی با اصول پدافند غیرعامل از قبیل استتار، اختفا و پوشش می‌تواند با جنبه دفاعی شهر نیز انطباق داشته باشد.

امنیت شهری

بر اساس گزارش سازمان ملل، فقرای جهان بیشترین

طرح‌های منطقه‌ای از جمله آمایش سرزمین مد نظر قرار نگیرد نه تنها ناپایداری و بی‌ثباتی اصلی‌ترین خطر تهدید فیزیکی و عملکردی فضا می‌شود بلکه عدم رعایت عوامل دفاعی و امنیتی در مکان‌یابی شهرهای جدید، باعث آسیب‌پذیری قابل توجهی می‌شود.

مبانی نظری

شهر یک فضای جغرافیایی است که در رابطه با پیرامون خود دارای اثرات دوسویه است. هم تحت تأثیر اوضاع و احوال پیرامونی قرار می‌گیرد و هم بر پیرامون خود اثرگذار است، در این روند می‌توان شهر را به مثابه یک سیستم باز تصور نمود که به‌طور مداوم با پیرامون خود در حال تبادل ماده و انرژی است. در طی روند تبادل این سیستم به‌طور مستمر در حجم خود می‌افزاید به طوریکه رفته رفته گسترده‌تر می‌گردد و زمین‌های پیرامونی را در خود فرو می‌برد تا جایی که به‌صورت یک ضد سیستم عمل نموده و شروع به اضمحلال می‌نماید. این تعاریف تا حدودی نمایی از شهر بعد از انقلاب صنعتی است. در طول تاریخ اندیشمندان متعدد، با نظرات و اهداف متفاوت و گاه مشابه، پیرامون رهایی از جنبه‌های مضر انقلاب صنعتی بر شهر و پیرامون آن پیشنهاداتی بیان نمودند. از این میان هاوارد با هدف کسب آسایش بیشتر برای شهروندان گرفتار در عصر انقلاب صنعتی پیشنهاد ایجاد باغشهرهایی را نمود تا بتواند انسان صنعت زده را به دامن طبیعت بازگرداند در همین دوران نظریات فضای سبز و طراحی شهری با هدف ایجاد محیط زیست سالم شهری و انسانی بیان گردید که برای فضا‌های سبز درون و بیرون شهرها ارزش بالایی قائل بود.

به تدریج با گسترش شهرها و دست اندازی به اراضی پیرامونی که گاهی دارای قابلیت‌های کشاورزی و باغداری بسیاری بودند، مسئله رانت زمین مطرح گردید. در این زمینه ریکاردو که یکی از پیشگامان نظریه رانت محسوب می‌شود به بیان روند شکل‌گیری رانت در شهرها پرداخت و این مسئله را یکی از مسائل لاینفک شهری دانست! به دنبال آن نظریه توسعه پایدار و نیز توسعه پایدار شهری مطرح شد. در این نظریه موضوع نگهداری منابع برای حال و آینده از طریق استفاده بهینه از زمین و وارد کردن کمترین ضایعات به منابع تجدید ناپذیر مطرح است. این نظریه، پایداری شکل شهر، الگوی پایدار سکونتگاه‌ها، الگوی مؤثر حمل و نقل در زمینه مصرف سوخت و نیز شهر را در سلسله مراتب ناحیه شهری بررسی می‌کند، زیرا ایجاد شهر را فقط برای لذت

شهروشینان می‌داند.

با بررسی تعاریف شهر و نظریات ارائه شده پیرامون شهر و محیط زیست شهری و پایداری آن‌ها و نیز مطالعه تاریخچه احداث باغات و ویلاها در طول تاریخ و همچنین در ایران به این نتیجه می‌رسیم که طرح باغشهر به‌عنوان راهکاری برای جلوگیری از تخریب منابع طبیعی پیرامون شهرها در نظر گرفته شده که همچنین می‌توان با پیاده‌سازی اصول پدافند غیرعامل شهری از قبیل استتار، اختفا، فریب و پوشش، پراکنده‌سازی، تمرکززدایی، استحکام، اعلان خبر را نیز عملی ساخت.

تهدید

پدیده‌ای که علایق و منافع اساسی را به‌گونه‌ای تحت مخاطره قرار می‌دهد که بیم وقوع دگرگونی در آن‌ها پیدا شود، تهدید است. ریچارد اولمان معتقد است که تهدید نسبت به امنیت ملی، یک عمل یا سلسله‌ای از وقایع است که به شدت و در خلال دوره نسبتاً کوتاهی از زمان کیفیت زندگی برای اهالی کشور را کاهش می‌دهد، یا به‌طور چشمگیری دامنه انتخاب‌های سیاسی موجود برای دولت، شهر یا واحدهای خصوصی و نیمه‌دولتی در داخل دولت را تهدید به کاهش نماید.

دسته‌بندی تهدیدات

بر اساس روش اعمال و پی آمد، تهدیدات را به سه نوع تقسیم کرده‌اند:

۱) تهدیدات سخت (جنگ نظامی)، ۲) تهدیدات نیمه سخت (تهدید زیستی، تهدیدات الکترومغناطیسی، بمب‌های گرافیتی و...)، ۳) تهدیدات نرم (تهدیدات فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، رسانه‌ای و...)

تهدید می‌تواند سخت باشد تا با استفاده از توان فیزیکی (لشکرکشی، اشغال خاک و زمین و نابودی و کشتن انسان‌ها و ویرانی زیربناها و مراکز اقتصادی) اجرا شود و یا می‌تواند با تکیه بر روش‌های غیرنظامی همچون اقدامات سیاسی، روانی، رسانه‌ای، اقتصادی، اجتماعی و در مفهوم کلان، یعنی فرهنگی با بهره‌گیری قدرت نرم برای تأثیرگذاری بر دشمن انجام گیرد.

تهدیدات نرم را می‌توان به مجموعه وسیعی از نظریه‌ها، مؤلفه‌ها و شاخص‌های تبیین دشمن، از یک‌سو به‌عنوان زمینه‌های ایجاد و بسترسازی برای انواع اقدامات و فعالیت‌های وسیع فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و از سوی دیگر اقدامات و فعالیت‌های متعدد در صحنه‌های مختلف کشور هدف، برای تأثیرگذاری بر اراده، افکار، احساسات و اعتقادات مخاطبین عنوان نمود. یا در نگاهی

دیگر می‌توان گفت در تهدیدات نرم دشمن با ذهن و قلب مخاطب سروکار دارد و سعی در تسخیر قلب‌ها و اذهان مخاطبین دارد. از طرفی در گونه‌شناسی تهدیدات، بر اساس منبع و محل وقوع، تهدیدات عبارتند از: الف) تهدیدات خارجی ب) تهدیدات داخلی

در بسیاری از موارد منشأ تهدیدات داخلی، از خارج نشأت گرفته است و به‌عکس، گاهی اوقات مسائل و مشکلات داخلی باعث می‌شوند تا دشمنان و یا کشور رقیب تحریک شده، امنیت آن کشور را به مخاطره اندازند. لذا به هیچ‌وجه نمی‌توان تهدیدات داخلی و خارجی را از یکدیگر کاملاً جدا دانست.

تهدیدات بر اساس بعد و موضوع، شامل تهدیدات سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی، زیست محیطی و فناوریانه می‌باشند که: (۱) نظامی: مثل تجاوزات مرزی، بمباران مراکز خرابکاری، (۲) سیاسی مثل دخالت و نفوذ در سیاست کشور، (۳) اجتماعی و فرهنگی مثل رسوخ فرهنگ بیگانه.

در تقسیم‌بندی کلی دیگر تهدیدات و مخاطرات عبارتند از:

- طبیعی: شامل حوادث طبیعی از قبیل سیل، زلزله و ... می‌باشد.

- غیرطبیعی: به مخاطرات انسان‌ساخت تصادفی و عمدی تقسیم می‌گردد.

مخاطرات انسان‌ساخت عمدی از قبیل بیوتروریسم (شیمیایی، میکروبی)، جنگ، شورش و... می‌باشد. در مورد مخاطرات انسان‌ساخت تصادفی، مواردی مثل انفجار، ریزش ساختمان، آلودگی محیط زیست و... را می‌توان نام برد.

تهدیدات تأسیسات شهری

شهرها از نگاه مختلف و بر اساس عوامل متفاوتی، همواره در صدر تهدیدات قرار دارند و تأسیسات شهری تأثیرگذارترین و مشخص‌ترین اهداف در یک شهر هستند الف) از نگاه تهدیدات انسان‌ساخت

از نظر تجارب حاصل از بررسی اجمالی جنگ‌ها (جنگ‌های دوران گذشته دفاع مقدس و جنگ‌های اخیر در کشورهای همسایه و سایر نقاط دنیا)، نظریه‌های جدید نظامی (که با تغییرات اساسی با گذشته در گوشه و کنار دنیا انجام می‌گیرد). مشخصات جنگ‌های نسل جدید (تأکید بر جنگ نرم، بکارگیری موضعی و مقطعی جنگ سخت، جنگ الکترونیک پیشرفته، تکیه بر شبکه گسترده و سامانه‌های پیشرفته و هوشمند، گسترش عرصه

جنگ به فضای انهدام زیرساخت‌های ملی و مراکز حیاتی، حساس و مهم، گسترش عرصه نبرد به تمام سطوح جغرافیای کشور هدف و طراحی جنگ برق‌آسا) و استعداد تعیین‌کننده شهرها، باعث گردید که در صدر تهدیدات نظامی قرار گیرند و تأسیسات و مراکز شهری اهداف مشخص آن‌ها است.

ب) از نگاه تهدیدات صنعتی (مشترک انسان و طبیعت) شهرها به دلیل تجمع گسترده، عرصه وسیع جغرافیایی، نیروی انسانی، مرکزیت تصمیم‌گیری سیاسی، اداری و نظامی، برخورداری از امکانات فراوان و نقش پشتیبانی مؤثر در هدایت و اداره جنگ‌ها، رشد روزافزون شهرها و گسترش عمودی و افقی (با برنامه‌ریزی و خودرو)، تأسیسات و تجهیزات گوناگون تسخیر شهرها توسط ماشین، مراکز صنعتی داخل و حواشی شهرها همه و همه بستر شکل‌گیری و گسترش تهدیدات کند و سریع (ترکیب انسان و طبیعت) را فراهم ساخته‌اند به‌گونه‌ای که امروزه بعضی شهرها فاقد شرایط زیست مطمئن هستند.

۱. تخریب محیط زیست، ۲. آلودگی هوا، آب و خاک،
۳. آلودگی صوتی، ۴. کاهش مستمر شرایط زیست،
۵. آتش‌سوزی‌های صنعتی ۶. نشت نفت، گاز و مواد

شیمیایی

پ) از نگاه تهدیدات طبیعی

شهرها به‌طور طبیعی به دلیل وسعت، عرصه گسترده آسیب‌پذیری تهدیدات طبیعی هستند بسیاری از شهرهای کشور بر اثر رشد بی‌رویه شهرنشینی، توسعه نامتعادل افقی و عمودی شهرها، توزیع نامتوازن تأسیسات و مراکز خدمات شهری و کم‌توجهی به مکان‌یابی مناسب، عرصه وسیع آسیب‌پذیری را در مقابل سوانح طبیعی و حوادث غیرمترقبه همچون سیل، زلزله، طوفان، آتش‌سوزی، شکستن سد و... به وجود آورده‌اند که تهدیدی جدی در برهم زدن زندگی فضای امن زیست است. دخالت‌های غیر کارشناسی در ساخت‌وسازهای غیراصولی، توسعه شبکه ارتباطی، دستکاری در شبکه آبریز، از بین بردن مسیر رودخانه‌ها، از بین بردن لایه نفوذپذیر زمین در سطح شهرها شرایط ناامنی را ایجاد نموده است، تا جاییکه کوچک‌ترین سانحه طبیعی مانند تحولات هیدرولوژیکی و بارش‌های سریع را تبدیل به سیلابی مشکل‌آفرین در سطح معابر می‌نماید که هر بار باعث توقف فعالیت‌ها و احلال در تردد و خسارات فراوان می‌شوند.

آسیب پذیری

احتمال وقوع حملات فریب سایبری موسوم به فیشینگ در سایت‌های مبتنی بر WordPress

WP HTML Mail افزونه‌ای است که به منظور طراحی ایمیل‌های سفارشی، اعلان‌ها و به طور کلی پیام‌های سفارشی بکار برده می‌شود که در بسترهای آنلاین برای مخاطبان موجود در فرم تماس ارسال می‌شود، این افزونه با *WooCommerce* و *Ninja Forms* و *BuddyPress* نیز سازگار است. با وجود اینکه تعداد سایت‌هایی که از این افزونه استفاده می‌کنند زیاد نیست ولی بسیاری از آن‌ها مخاطبان زیادی دارند که باعث می‌شود این ضعف امنیتی تعداد قابل توجهی از کاربران اینترنت را هدف قرار دهد. بر اساس گزارشی از گروه تحقیقاتی وردفنس، یک مهاجم بدون احراز هویت می‌تواند از ضعف امنیتی به شناسه ۰۲۱۸-۲۰۲۲-*CVE* سوءاستفاده کرده و با تغییر الگوی ایمیل، داده‌های مورد نظر خود را در آن قرار دهد. مهاجم همچنین می‌تواند با بهره‌جویی از همین آسیب‌پذیری، ایمیل‌های فیشینگ را به کاربرانی که در سایت‌های آلوده شده ثبت‌نام کرده‌اند، ارسال کند. اشکال اصلی در ثبت دو مسیر از توابع *REST-API* است

که برای به‌روزرسانی و بازبینی تنظیمات قالب ایمیل، استفاده می‌شود؛ این نقاط پایانی توابع *API* به اندازه کافی نسبت به دسترسی غیرمجاز محافظت نمی‌شوند، بنابراین حتی کاربران غیرمجاز نیز می‌توانند این توابع را فراخوانی و اجرا کنند. مهاجم همچنین می‌تواند علاوه بر حملات فیشینگ، کد *JavaScript* مخرب را به قالب ایمیل تزریق کند. در این صورت هر زمانی که مدیر سایت به ویرایشگر *HTML* ایمیل دسترسی پیدا می‌کند، کد مخرب اجرا می‌شود. این موضوع به طور بالقوه می‌تواند افزودن حساب‌های *Admin* جدید، هدایت بازدیدکنندگان سایت به سایت‌های فیشینگ، تزریق درب‌های پشتی به فایل‌های قالب و حتی تصاحب کامل سایت را برای مهاجم تسهیل کند. توصیه می‌شود در اسرع وقت، نرم‌افزار *WordPress* و افزونه *WP HTML Mail* را با آخرین نسخه آن‌ها به‌روزرسانی کنند.

هشدار در فصوص ضعف امنیتی روز - صفر در Windows

در *GitHub* به آدرس زیر منتشر کرده است که تحت شرایط خاصی دستیابی به سطح دسترسی *SYSTEM* را فراهم می‌کند. وی همچنین توضیح داده که همه نسخ *Windows* از جمله ۱۱ *Windows* و *Windows Server* ۲۰۲۲ از این ضعف امنیتی متأثر می‌شوند. محققان، این ضعف امنیتی را با بکارگیری نمونه اثبات‌گری که این محقق ارائه داده، بر روی یک سیستم عامل کاملاً به‌روزرسانی شده، آزمایش کرده‌اند. آنان تنها در عرض چند ثانیه، از طریق یک حساب کاربری «*Standard*» با سطح دسترسی پایین، موفق به بازکردن خط فرمان با امتیازات *SYSTEM* شده‌اند. امتیازات *SYSTEM* بالاترین حق دسترسی برای کاربران *Windows* است که انجام هر یک از فرامین سیستم عامل را ممکن می‌سازد. اگرچه می‌توان از طریق اعمال و پیکربندی *Group Policy* از نصب فایل‌های *MSI* توسط کاربران «*Standard*» جلوگیری کرد، ضعف امنیتی «روز - صفر» جدید همچنان این پیکربندی را دور می‌زند و به‌رحال کار خواهد کرد.

این ضعف امنیتی از نوع «افزایش سطح دسترسی» بوده و سوءاستفاده از آن منجر به دستیابی به امتیازات کاربر با سطح دسترسی بالا به‌صورت محلی در تمامی نسخ *Windows* از جمله ۱۰ *Windows*، ۱۱ *Windows* و ۲۰۲۲ *Windows Server* می‌شود. به عبارتی با استفاده از این آسیب‌پذیری، مهاجمان دارای دسترسی محدود، می‌توانند به‌راحتی در یک دستگاه هک شده، امتیازات و سطح دسترسی خود را افزایش داده و آلودگی را در شبکه توسعه دهند. شرکت مایکروسافت یک آسیب‌پذیری از نوع «*Windows Installer Elevation of Privilege Vulnerability*» را با شناسه ۴۱۳۷۹-۲۰۲۱-*CVE* برطرف کرد. یکی از محققان امنیتی پس از بررسی اصلاحیه امنیتی نوامبر مایکروسافت و این وصله آسیب‌پذیری، یک ضعف امنیتی جدید و قدرتمند دیگری را شناسایی کرده که منجر به افزایش سطح دسترسی شده و از نوع «روز صفر» تلقی می‌شود. این محقق یک نمونه اثبات‌گر (*Proof-of-Concept* - *PoC*) نیز از آن ضعف امنیتی «روز - صفر»

مهمترین به‌روزرسانی‌های ماه جاری شرکت‌های تولید کننده سخت افزار و نرم افزار

به کاربران و مدیران توصیه می‌شود، هر چه سریع‌تر مرورگر فایرفاکس خود را به نسخه ۹۷ *Firefox* و یا ۹۱،۶ *Firefox ESR* به‌روزرسانی نمایند.

شرکت **ادوبی** در آخرین به‌روزرسانی نمایند. شرکت منتشر کرده است که شامل یک آسیب‌پذیری امنیتی بحرانی است که بر محصولات *Commerce* و محصولات اوپن سورس *Magento* تأثیر می‌گذارد و به طور عمومی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد. این آسیب‌پذیری امنیتی با شناسه ۲۴۰۸۶-۲۰۲۲-*CVE*، دارای شدت آسیب‌پذیری ۹،۸ از ۱۰ می‌باشد و یک نقص اعتبارسنجی نامناسب ورودی است که می‌تواند برای دستیابی به اجرای کد دلخواه مورد استفاده قرار گیرد. این مورد یک نقص پیش فرض معتبر است به این معنی که می‌تواند بدون نیاز به اعتبارسنجی کاربر مورد سوءاستفاده قرار گیرد. اما شرکت معتقد است که این آسیب‌پذیری تنها توسط مهاجمی با امتیازات مدیر قابل بهره‌برداری است.

این نقص، نسخه ۳،۴،۲-*p1* و نسخه‌های قبل از آن همچنین نسخه ۷،۳،۲-*p2* و نسخه‌های قبل از آن مربوط به محصولات *Magento Open Source* و *Adobe Commerce* ۳،۳،۲ و *Adobe Commerce* ۳،۳،۲ تحت تأثیر قرار می‌دهد. نسخه‌های قبل از آن آسیب‌پذیر نیستند.

این یافته‌ها زمانی بدست آمد که شرکت *Sansec* - شرکت شناسایی کننده آسیب‌پذیری و بدافزار تجارت الکترونیک - هفته گذشته یک حمله *Magecart* را افشا کرد که ۵۰۰ سایت در حال اجرا بر روی پلتفرم *Magento* ۱ را تحت تأثیر قرار داد. در این حمله یک اسکیم کارت اعتباری برای دریافت اطلاعات حساس پرداخت طراحی شده بود.

گفته می‌شود که شرکت ادوبی به‌روزرسانی و وصله‌های خود را برای ۱ *Magento* متوقف کرده است اما هنوز هم بسیاری از پلتفرم‌های تجارت الکترونیک به آن متکی هستند. از این رو توصیه می‌شود نسخه‌های *Magento* را به طور مرتب از وصله‌های خارجی به‌روزرسانی کنید.

شرکت **مایکروسافت**، آخرین به‌روزرسانی را برای آسیب‌پذیری‌های نرم‌افزارها و سیستم عامل‌های این شرکت منتشر کرده است. مرکز پاسخگویی امنیتی مایکروسافت تمام گزارش‌های آسیب‌پذیری‌های امنیتی مؤثر بر محصولات و خدمات مایکروسافت را بررسی می‌کند و اطلاعات را به عنوان بخشی از تلاش‌های مداوم برای کمک به مدیریت خطرات امنیتی و کمک به حفاظت از سیستم‌های کاربران فراهم می‌نماید. در اصلاحیه امنیتی سه‌شنبه هشتم فوریه ۲۰۲۲ مایکروسافت یک آسیب‌پذیری روز صفرم و در مجموع ۴۸ آسیب‌پذیری را برطرف کرده است. تمامی ۴۸ نقص در این ماه دارای درجه حساسیت مهم طبقه‌بندی شده‌اند.

این ۴۸ نقص شامل آسیب‌پذیری‌های زیر بوده‌اند:

۱۶ مورد *Elevation of Privilege*

۳ مورد *Security Feature Bypass*

۱۶ مورد *Remote Code Execution*

۵ مورد *Information Disclosure*

۵ مورد *Denial of Service*

۳ مورد *Spoofing*

اطلاعات مربوط به آسیب‌پذیری روز صفرم گزارش شده در این اصلاحیه امنیتی به‌صورت زیر است:

۲۱۹۸۹-۲۰۲۲-*CVE*

Windows Kernel Elevation of Privilege Vulnerability

طبق گزارش مایکروسافت، در این ماه از هیچ آسیب‌پذیری روز صفری در حملات به‌صورت فعال بهره‌برداری نشده است.

در نهایت مایکروسافت اکیداً توصیه به به‌روزرسانی فوری در محصولات تحت تأثیر داشته است.

موزیلا برای رفع تعدادی آسیب‌پذیری در مرورگر فایرفاکس خود، به‌روزرسانی امنیتی منتشر نمود. این آسیب‌پذیری‌ها دارای شدت بالا و متوسط بوده و یک مهاجم با بهره‌برداری از برخی از این آسیب‌پذیری‌ها می‌تواند کنترل سیستم آسیب‌پذیر را در دست بگیرد. تمام نسخه‌های قبل از ۹۷ *Firefox* و ۹۱،۶ *Firefox ESR* تحت تأثیر آسیب‌پذیری‌های مذکور قرار دارند.

معرفی کتاب حوزه پدافند کالبدی

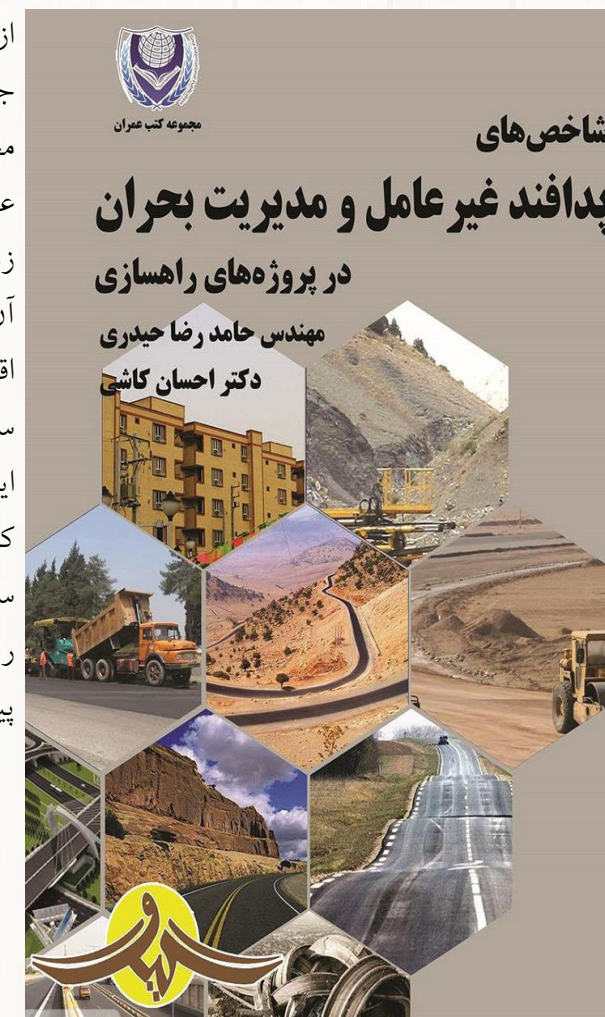

کتاب شاخص‌های پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در پروژه‌های راهسازی نوشته حامد رضا حیدری و احسان کاشی، به شما نشان می‌دهد که زیرساخت‌های حمل و نقل و ارتباطاتی چه نقش مهمی در پیشگیری از بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی دارند و برای جلوگیری از آسیب‌پذیری آن‌ها چه کارهایی را باید انجام داد.

کلمه زیرساخت در قرن نوزدهم ریشه داشته است و در قرن بیستم از آن جهت اشاره به تأسیسات نظامی استفاده می‌کردند. اما کم‌کم بهره‌گیری از این واژه گسترده‌تر شد. مدیریت بحران، علمی محسوب می‌شود که به وسیله تجزیه و تحلیل بحران‌های پیشین، به دنبال پیدا کردن ابزاری

است که به کمک آن بتوان از وقوع اتفاقات سنگین جلوگیری کرد و یا برای مقابله با آن‌ها آمادگی لازم را پیدا نمود. خیلی وقت است که توجه به ابعاد گسترده پدافند غیرعامل به صورت جدی در کشور احساس می‌شود. پدافند غیرعامل مجموعه فعالیت‌های غیرمسلحانه‌ای است که منجر به بالا رفتن بازدارندگی، پایداری

عملکردهای ضروری، کم شدن آسیب‌پذیری، افزایش تداوم ملی، ساده‌سازی مدیریت بحران در مقابل اقدامات و تهدیدات دشمن خواهد شد. حمل و نقل و زیرساخت‌های ارتباطاتی یکی از پنج حلقه مهم یک کشور به شمار می‌آید که اگر نابود شود کل کشور نیز فلج می‌گردد. حساسیت شدید اقتصادی - اجتماعی زیرساخت‌ها بر روی جامعه در رویارویی با مشکلات مختلف طبیعی و غیرطبیعی منجر شده تا دولت بهره‌برداران از زیرساخت‌ها را ملزم کند تا برنامه‌ای قبلی برای مواجهه با انواع بحران‌ها را تدوین نمایند و منفعلانه عمل نکنند. همانطور که می‌دانید زیرساخت حمل و نقل به عنوان یکی از عوامل مهم و حیاتی جامعه در زمان‌های مختلف یعنی شرایط عادی بهره‌برداری، زمان بحران و یا بعد از آن، فعالیت‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را ایفا می‌کند. این کتاب برای افرادی که در حوزه‌های ساخت و ساز و راهسازی فعالیت دارند، پیشنهاد می‌شود.

طرح‌های کسر خدمت سربازی

به اطلاع می‌رساند که سازمان پدافند غیرعامل کشور (مرکز مطالعات پدافند غیرعامل کشور و مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی کشور) برای دانش‌آموختگان و فارغ‌التحصیلان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری طرح‌هایی برای کسر خدمت سربازی و نخبگی (جایگزین خدمت سربازی) در نظر گرفته است. علاقمندان می‌توانند علاوه بر مراجعه به وب‌سایت‌های مربوطه با مراجعه به اداره کل پدافند غیرعامل استانداری آذربایجان شرقی از روند ثبت‌نام مطلع شوند.

وب سایت مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی کشور:
<http://www.mafpa.ir>
وب سایت مرکز مطالعات پدافند غیرعامل کشور:
<http://www.pdrc.ir>

سایت‌های مرتبط با پدافند غیرعامل

وب سایت پایداری ملی
<http://www.paydarymelli.ir>

مرکز مطالعات پدافند غیرعامل
<http://www.pdrc.ir>

استانداری آذربایجان شرقی - پدافند غیرعامل
<http://www.ostan-as.gov.ir/Page/۴۲/>

پلیس فتا
<http://www.cyberpolice.ir>

مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی
<http://www.mafpa.ir>

